

GGZ Congres
Antwerpen, 20 en 21 september 2022

**Ethische visie op
het gedeelde beroepsgeheim in
het elektronisch patiëntendossier**

Axel Liégeois
KU Leuven & Broeders van Liefde
axel.liegeois@kuleuven.be
<https://theo.kuleuven.be/waarden-in-dialoog>

Verantwoording ethische visie

Literatuurstudie

Ethisch advies begeleidingscommissie ethiek GGZ Broeders van Liefde

Reflectie van 25 ervaren en deskundige zorgverleners uit GGZ

Vertrekkend vanuit zorgpraktijk

Aan de hand van ethische methodiek

In dialoog, ook met ervaringsdeskundigen en

vertegenwoordigers van cliënten en familie

Gepubliceerd in tijdschriften en boeken

Ethische voorwaarden gedeeld beroepsgeheim

- Wie?**
- (1) Professionele zorgverleners
 - (2) Met individuele geheimhoudingsplicht
 - (3) In feitelijke zorgrelatie
- Wat?**
- (4) Enkel relevante persoonsgegevens
- Hoe?**
- (5) In dialoog
 - (6) Met toestemming

Wie? Zorgverleners met geheimhoudingsplicht in zorgrelatie

(1) Professionele zorgverleners

Afbakening schriftelijk vastleggen in elektronisch patiëntendossier

Permanente toegang en mogelijke aanpassing voor betrokkenen

(2) Met individuele geheimhoudingsplicht

Beroepsgeheim of ambtsgeheim

(3) In feitelijke zorgrelatie

Noodzakelijke vertrouwensrelatie met cliënt

Samenwerking aan zorgopdracht

Afbakening in casus

Toepassing: niet schoonbroer!

Staat niet in feitelijke zorgrelatie

met noodzakelijke vertrouwensrelatie en samenwerking aan zorgopdracht

Onzorgvuldige afbakening

Wat? Relevantie

(4) Enkel 'relevante' persoonsgegevens

Niet 'plezante' informatie

Relevantie bevordert verantwoordelijkheid tegenover cliënt

Breder dan 'nice to know, need to know'

Relevantie in casus

Toepassing: kan relevant zijn!

Bevordert verantwoordelijkheid zorgverleners

Best op termijn delen van persoonsgegevens

Hoe? Dialoog met toestemming

(5) Dialoog

Informatie en motivering voorwaarden

(6) Met toestemming

Uitgangspunt

Vrije, geïnformeerde en mondelinge toestemming
en schriftelijke bevestiging in overeenkomst

Herhaling bij langdurige zorg

In de tijd: elk jaar voor minderjarigen, om de twee jaar voor volwassenen

Bij cesuur: bij overplaatsing, grote wijziging in netwerk,
of belangrijke ontwikkeling in de zorg

Bij zeer delicate persoonsgegevens

Dialog met toestemming in casus

**Toepassing: wel voorafgaande mondelinge en schriftelijke toestemming,
maar geen toestemming voor delicate persoonsgegevens**

Opnieuw in dialoog met afwegen van:

(1) Motieven psycholoog om wel te delen: relevantie

(2) Motieven cliënte om niet te delen: delicaat

Engagement tot opvolging

**Individuele gewetensvrijheid van psycholoog
om op gemotiveerde wijze af te wijken van algemene regels
omwille van particulariteit van situatie
en bescherming noodzakelijke vertrouwensrelatie**

Uitzondering schade

Onmogelijkheid dialoog en toestemming

Zoveel mogelijk informeren en motiveren

Ernstige en dreigende schade

Aan fysieke en/of psychische integriteit en/of gezondheid
van cliënt of ander

Proportionaliteit

Redelijke verhouding tussen schade vermijden en vertrouwen schenden

Niet meer en niet ruimer informeren dan *noodzakelijk*

Uitzondering in casus

Niet van toepassing!

Geen ernstige en dreigende schade aan cliënt of anderen bij niet delen

Besluit

Goede afbakening van zorgverleners

Relevante persoonsgegevens

Toestemming bij delicate gegevens

Opnieuw in dialoog met engagement tot opvolging

Gewetensvrijheid psycholoog!

(want geen nieuwe regeltjesethiek

maar vertrouwen in gewetensbeslissing)

Verdere literatuur

Axel Liégeois (2019). Waarden in dialoog. Ethiek in de zorg. Leuven: LannooCampus.

Axel Liégeois (2020). Deontologie en ethiek voor psychologen. Tijdschrift Klinische Psychologie, 50 (2), 84-96.

Karel De Witte & Axel Liégeois (2021). Casusbespreking: elektronisch patiëntendossier, Tijdschrift Klinische Psychologie, 51 (1), 4-12.

Axel Liégeois (2021). Het gedeelde beroepsgeheim van psychologen. Tijdschrift Klinische Psychologie, 51 (2), 101-111.